

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت معارف در مدارس ابتدائی مجانی کلاسهای عملی صنعتی دائر نموده و علاوه کلاسهای متوسطه چهار باب از هشت باب مدرسه متوسطه فعلی طهران را به کلاسهای عملی و صنعتی تبدیل نماید و مکلف است که پروگرام و وسائل مقدماتی آن را تهیه نموده از اول سال تحصیلی آینده بموقع اجرا گذارد.

رئیس - این دوفقره طرح ارسال میشود بکمیسیون مبتکرات. راپورتهای کمیسیون عرایض و مرخصی قرائت میشود.

( راپرت کمیسیون مرخصی آقای عراقی بشرح ذیل قرائت شد )  
آقای عراقی نماینده محترم بواسطه استقرار نظم و ترتیب در امور داخلی شخصی و علاقه جانشان استجازه یکماه مرخصی نموده بودند که مسافرت بعراق نمایند کمیسیون با مشاوره این غیبت را تصویب می نماید که در مدت مزبوره با اجازه ثبت شوند تاریخ غیبت از ۱۷ برج سنبله است.

رئیس - آقای شیروانی ( اجازه )

شیروانی - بنده بانهایت ارادتی که با آقای عراقی دارم بامرخصی ایشان مخالفم و بنده مبینم که عده روزی دو سه تا کم می شود ....  
یک نفر از نمایندگان - هر چه کمتر بهتر.

شیروانی - خوب حالا شما هر چه کمتر بهتر میدانید بنده هر چه بیشتر را بهتر میدانم و وجود آقای عراقی را در مجلس لازم میدانم.

بنابراین اگر ایشان خیلی میل دارند که تشریف ببرند بنده معتقد هستم از حقوقی که ملت بایشان میدهد صرف نظر فرمایند و بروند کارشان را انجام بدهند حقوقشان را هم تقدیم کتابخانه مجلس بکنند.

رئیس - رأی میگیریم بمقاد این راپورت آقایانیکه تصویب میکنند قیام

( اکثر قیام نمودند )

رئیس - تصویب شد راپورت دیگر راجع بمرخصی آقای آقا شیخ فرج الله قرائت میشود

( بشرح ذیل قرائت شد )

آقای آقا شیخ فرج الله نماینده محترم بواسطه ابتلای بمرض روماتیسم و همچنین بمناسبت آفت تگرگ که علاقه جانشان را دچار خسارت نموده سه ماهه استجازه مرخصی کرده بودند کمیسیون پس از

مشاوره دوماه ونیم تصویب مینماید که در مدت مزبوره غیبتشان با اجازه ثبت شود و تاریخ اجازة از اول میزان خواهد بود.

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه مرخصی ایشان را تصویب میکنند قیام فرمایند.

( اغلب قیام نمودند )

رئیس - تصویب شد.  
( راپورت دیگر راجع بمرخصی آقای امیر حشمت بشرح ذیل قرائت شد )

شاهزاده امیر حشمت نماینده محترم بسرائی استعلاج بتصویب طبیب معالج دوماهه استجازه مرخصی برای مسافرت بخارج نموده کمیسیون با مشاوره دو ماه غیبت را تصویب مینماید که از پانزدهم میزان غائب با اجازه ثبت شوند

رئیس - رأی میگیریم باین یکی آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

( عده کثیری قیام نمودند )

رئیس - تصویب شد  
( فقره دیگر راجع بمرخصی آقای عدل الملك بمضمون ذیل خوانده شد )

آقای عدل الملك نماینده محترم بواسطه تراکم حوائج از طرفی و از طرف دیگر تهاجم حملات عصبانی که بر حسب تصویب طبیب معالج چندی استراحت راقطعی و غیر قابل ماطله دانسته سه ماهه استجازه مرخصی نموده که پس از تصویب بدو به مازندران و از آنجا رهسپار آلمان گردند کمیسیون پس از مذاقه و توجه مخصوص بموجبات مارالبیان این غیبت را که شروع آن از ابتدای میزان است تصویب می نماید.

رئیس - آقایانیکه موافقت با این راپورت قیام فرمایند  
( اکثر برخواستند )

رئیس - تصویب شد. جلسه آتیه روز سه شنبه و دستور جلسه :

اولا اعتبارنامه های آقایان هایم و میرزا سید حسن کاشانی و دیوانیگی ثانیا راپورت کمیسیون بودجه راجع بده هزار تومان اعتبار برای مخارج واثاثیه مأمورین وزارت خارجه

ثالثا راپورت کمیسیون بودجه راجع بغریده عمارت ژنرال قونسلگری ایران در بادکوبه.

در درجه چهارم راپورت کمیسیون مبتکرات راجع بطرح آقای آقا میرزا یدالله خان راجع بغشکانیدن سیاه آبهای شهریار.

خامسا لایحه صدور پوست بره

وزیر مالیه - خاطر آقایان مسبوق است که راجع بودجه هیئت دولت باتفاق کمیسیون بودجه يك نظریاتی میکنند و ممکن است نسبت باین دو فقره راپورت کمیسیون بودجه يك نظریاتی پیش بیاید و شاید هم محتاج نشدیم که در اینخصوص يك رأی خاصی از مجلس بگیریم.

بنابراین هیئت دولت معتقد است که این دوفقره را از دستور خارج بفرمائید تا ثانیاً نظری بشود.

رئیس - این دوفقره خارج میشود فقط سه مطلب باقی است.

آقای دامغانی

( اجازه )

دامغانی - چون قانون استخدام مستخدمین تود و نه را مجروح از خدمت کرده است و در واقع مزیت فضلی را بکلی از میان برده است و مدتی است که در مجلس و کمیسیون مذاکراتی است و پیشنهاد هائی هم در اینموضوع داده شده يك عده هم اشخاص اهل فضیلت و معرفت الان منتظر این هستند که ببینند تکلیفشان از مجلس و کمیسیون چه خواهد شد در کمیسیون هم که معلوم است کار ها خیلی بطئی الجریان است چنانکه در این مدت آثاری از آن ظاهر نشده و منتظرین خدمت بعد از تود و نه بمسوجب قانون استخدام از خدمت محرومند و انتظار هم بیشتر بر پیریشانی ایشان افزوده است و همه اش را در انتظار این هستند که ببینند مجلس چه اقدامی خواهد کرد و اینماده را نسخ خواهد کرد یا نه ؟

از اینجهت بنده این پیشنهاد راجع بقانون استخدام را در درجه اول اهمیت میدانم واستدعا میکنم که پیشنهاد آقای یاسائی را راجع باصلاح قانون استخدام کشوری در اول دستور قرار بدهند

رئیس - جزو دستور گذاشته میشود ولی راجع بقابل توجه بودن خواهد بود آقای آقا سید یعقوب

( اجازه )

آقا سید یعقوب - بنده خواستم تقاضا کنم لایحه کمیسیون قوانین مالیه نمره ۴ راجع بمستمری و شهریه از بابت بدهی طلباتی که در سوم سرطان طبع شده جزو دستور واقع شود.

رئیس - اینهم جزو دستور میشود. آقای یاسائی

( اجازه )

یاسائی - بنده میخواستم تقاضا کنم طرح راجع باصلاح مواد شصت و شش و شصت و هفت و هفتاد و يك قانون استخدام کشوری که پیشنهاد کرده بودم که راپورت آنهم از کمیسیون مبتکرات تقدیم شده است

جزو دستور جلسه آتیه شود  
رئیس - عرض کردم جزو دستور می شود.

آقای وکیل الملك ( اجازه )

وکیل الملك - بنده درست نشنیدم که آقای آقا سید یعقوب آن لایحه کمیسیون قوانین مالیه بود که فرمودند یانه.

در جلسه گذشته هم خدمت آقای رئیس عرض کردم و جزو دستور شد ولی موقع رسید برای جلسه آتیه فراموش نشود که جزو دستور بشود

رئیس - آقای مدبر الملك

( اجازه )

مدبر الملك - دو سه جلسه است در مجلس از کمیسیون تجدید نظر در قانون استخدام سؤالاتی میشود بنده چون یکی از اعضاء آن کمیسیون هستم برای اینکه سوء تفاهم نشود عرض میکنم که این کمیسیون حقیقتاً خوب کار میکند و تقریباً چهل ماده آنرا گذرانیده و مخصوصاً این دفعه که کمیسیون تشکیل شده بود راجع بمنظورین خدمت صحبت بود و مذاکرات طولانی شد و همه موافقت که منتظرین خدمت را يك کاری برایشان بکنند برای استحضار خاطر آقایان عرض شد

رئیس - دیگر اظهار نیست ؟

( گفتند - خیر )

( مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد )

رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملك

جلسه ۵۶

صورت مشروح مجلس

یوم ۳شنبه هفدهم سنبله

۱۳۰۳ مطابق نهم

صفر ۱۳۴۳

مجلس ۳ ساعت قبل از ظهر

بر ریاست آقای مؤتمن الملك

تشکیل گردید

صورت مجلس یوم یکشنبه پانزدهم سنبله را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند

رئیس - آقای زعیم

( اجازه )

زعیم - در صورت مجلس اسم آقای مدرس غائب بی اجازه مرقوم شده است ( البته اگر با اطلاع هیئت رئیسه رسانده باشند باید هم بنطور باشد ) و بنده خواستم بعرض آقایان برسانم که آقای مدرس شدیداً مریض هستند و مخصوصاً سینه شان درد میکنند و بواسطه سرفه زیاد در مجلس ملتی نمیتوانند حاضر شوند و معالجه شان هم آقای امیر اعلم هستند.

رئیس - ممکن بود یادداشتی بکمیسیون

داده باشند. آقای اشکر

( اجازه )

اخگر- اسم بنده جزء دیر آمدگان ثبت شده است در صورتیکه بنده در سر موقع حاضر بودم محض تذکر عرض کردم.

رئیس- باید تحقیق شود علتش معلوم شود. آقای طهرانی (اجازه)

آقای شیخ محمدعلی طهرانی- بنده هم گمان میکنم ۱۵ دقیقه از گذشته بیشتر دیر نیامده باشم اگر نیم ساعت معاف است جزء دیر آمدگان محسوب نمیشوم.

رئیس- آقای ضیاءالواظنین (اجازه)

ضیاءالواظنین- در صورت مجلس ذکر شده است در آن پیشنهادی که بنده تقدیم داشتم ام نوشته شده تبدیل چند مدرسه متوسط به مدارس صنعتی و فلاحی در صورتیکه اصل پیشنهاد اینطور نبوده است چند کلاس از مدارس متوسطه بود.

رئیس- اصلاح میشود. دیگر ایرادی نیست؟

شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس- بعد از تصویب صورت مجلس عرض دارم.

رئیس- راجع باین پیشنهادی که کرده اید؟

شیخ الرئیس- خیر.

رئیس- بفرمائید.

شیخ الرئیس- چون می بینم مکرر اینجا گفته میشود که من دیر نیامده ام و در صورت مجلس اشتباهاً مرا جزو دیر آمدگان یا غائبین نوشته اند یا بکمیسیون عرض اطلاع داده ام و هنوز راپرت نداده اند و این مسئله موجب اتلاف وقت مجلس میشود یا اینکه باید اداره مباشرت مراجعه شده و از آنجا تحقیق شود.

خوب است در کمیسیون عرض یک صورتی تهیه شود که فرضا کی دیر آمده کی غایب است و وقت مجلس باین مذاکرات تلف نشود.

رئیس- صورت تهیه میشود و همه وقت در سر سر است. دستور امروز اولاً چند فقره اعتبار نامه است راجع با آقایان آقا میرزا سید حسن و هابو دیوانیگی ولی سافراز آقایان آقای شیخ الرئیس و ناصر الاسلام و آقا سید کاظم پیشنهاد کرده اند از دستور خارج شود. آقای افشار (اجازه)

افشار- بنده مخالف تصور میکنم چون راپرت شعب حاضر شده علت ندارد که وقت مجلس از امروز بفرما شود و آقایان هم معطل بمانند و همین طور قضیه مسکوت بماند.

رئیس- شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس- البته خاطر آقایان مسکوت است این قبیل پیش-

نهادت بی جهت نمیشود البته بعضی از آقایان که در بعضی از اعتبارنامه ها مخالفت میکنند مجبورند بدو سببها مراجعه نموده و به آنها اطلاعاتی کسب نموده یا مخالفتشان را اظهار نمایند و باین سبب بگردند و بالعکس موافقت میخواهند دقت نموده و جواب هائی حاضر نمایند علت تغییر این پیشنهادات این است والا جهت دیگر ندارد و چون خود بنده در موافقت یا مخالفت بعضی از این اعتبار نامه ها نظر دارم اینست که این پیشنهاد را تقدیم نکردم تا کاملاً در دوسیه دقت نموده در موقع بتوانم درست عرض را عرض کنم این بود نظریه بنده حالا بسته است برای مجلس.

رئیس- خوب رای میگیریم آقایانی که تصویب میکنند این ۳ فقره اعتبار نامه از دستور امروز خارج شود بقیام فرمایند (جمع کثیری برخاستند)

رئیس- تصویب شد. راپرت کمیسیون مبتکرات قرائت میشود.

(شرح آتی قرائت شد)

کمیسیون مبتکرات طرح راجع بسپاه آب های شهریار پیشنهادی آقای میرزا بدالله خان را قابل توجه میدانند. مغیر کمیسیون

(اخگر)

رئیس- عین طرح پیشنهادی هم قرائت می شود بعد مذاکره میکنیم.

(بعضیون ذیل خوانده شد)

ماده ۱- دولت بقدرت مغایر خشکسایند با اطلاعات و جریان انداختن آب های را که و جمع آوری سیاه آب ها اعم از خالصه و اربابی در همدیگر گرفته اهالی را از ذلت خارج و از آب و اراضی خود استفاده نماید.

ماده ۲- در صورتیکه دولت این مسئله را قابل توجه و استفاده نداند ضرر و مانی نخواهد داشت که با اجازه دولت اهالی بخرج خود آب های فوق الذکر را جمع و بجهان انداخته متصرف شوند مشروط بر اینکه بمقدار آبی که حاصل می شود از اراضی بلوک شهریار و فشافویه که قابل ذرع از بی آبی لم یزرع مانده به علاوه اراضی باطلای خشک شده را با اهالی واگذار کند و یک هکتار از کل عایدات متصرفین را بعد از وضع خرج بعنوان مالیات دریافت دارد.

رئیس- آقای ضیاءالواظنین (اجازه)

ضیاءالواظنین- بنده موافقم

رئیس- مخالفی ندارد؟

(اظهاری نشد)

رئیس- رای میگیریم بقبایل بودنش آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند بقیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس- قابل توجه شد.

رئیس- اجازه بکنم که کمیسیون مراجعه

میشود؟ قوانین مالیه

رئیس- بسته است برای مجلس. آقای حاج عزالمالک (اجازه)

حاج عزالمالک- بنده پیشنهاد میکنم به کمیسیون قوانین مالیه مراجعه بشود. آقا سید یعقوب- بنده مخالفم

رئیس- بفرمائید

آقا سید یعقوب- بنده عقیده دارم مراجعه شود بکمیسیون فوائد عامه چون ارتباطش با آنجا بیشتر است تا به کمیسیون قوانین مالیه این جزو عوائد نیست که برود بکمیسیون قوانین مالیه

رئیس- رای میگیریم اول بقوانین مالیه بعد فوائد عامه

آقایانی که تصویب می کنند به کمیسیون قوانین مالیه مراجعه شود قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس- تصویب نشد. رای میگیریم که بکمیسیون فوائد عامه مراجعه شود آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس- تصویب شد. لایحه پوست بره مطرح است قبل از آنکه بکمیسیون پیشنهاد از طرف آقای یاسائی راجع بقانون استخدام که به کمیسیون مبتکرات مراجعه شده و در قابل توجه بودن و عدمش باید رای بدهند قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون مبتکرات پیشنهاد طرح قانونی آقای یاسائی راجع به اصلاح مواد ۶۶-۷۱ قانون استخدام کشوری ۳۸۰ قانون قضات قابل توجه دانسته پیشنهاد می نماید بکمیسیون تجدید نظر در قانون استخدام کشوری مراجعه شود

رئیس- نسبت باین پیشنهاد مخالفی هست؟ آقای سهام السلطان (اجازه)

سهام السلطان- چون راجع بقانون استخدام کشوری اساساً یک کمیسیونی تشکیل شده و باید در کلیه مواد آن تجدید نظر و از قرائی هم که بنده شنیده ام مقداری از مواد او را اصلاح کرده اند و یک قسمت دیگرش باقی است که تا چند روز دیگر اصلاح خواهد شد و چون این کمیسیون در تمام موارد تحت نظر در میآورد و اصلاحات لازمه در آن میگردد بعقیده من این طرح دیگر مورد ندارد

اخگر مغیر کمیسیون مبتکرات- گویا آقای سهام السلطان درست توجه بپیشنهاد کمیسیون مبتکرات نکردند کمیسیون مبتکرات پیشنهاد میکند که طرح پیشنهادی آقای یاسائی برود به همان کمیسیونی که برای تجدید نظر در قانون استخدام تشکیل شده و در آن کمیسیون درش مطالعاتی بشود و راپورتش تقدیم مجلس بشود

رئیس- آقای یاسائی اظهاراتی ندارند؟

یاسائی- تقریباً دوسه ماه است این طرح قانونی را بنده پیشنهاد کرده ام در تاریخ دوم سنبله راپرتی از طرف کمیسیون مبتکرات داده شده مطابق ماده سی و هفت نظامنامه داخلی کلیه طرح هائی که آقایان نمایندگان پیشنهاد می کنند باید قبل از مجلس مذاکره شود

پس از آنکه قابل توجه شد ارجاع می شود بکمیسیون مخصوص آن. در آن صورت تقاضا میکنم راجع بقبایل توجه بودن یا عدم آن مذاکره شده و رای گرفته شود.

رئیس- اگر یک اصلاحی است که پیشنهاد می کنند بقانون استخدام کشوری دیگر لازم نیست قابل توجه شود. هر یک از آقایان و کلاً حق دارند یک پیشنهاد هائی بفرستند بکمیسیون ولی به بنده طور دیگر فرمودید شاید دوسه ماه طول بکشد تا کمیسیون این سه ماده را که من پیشنهاد کردم اصلاح نموده راپورت بدهد و چون خیلی عجله دارم که زودتر اصلاح شود در قابل توجه بودنش رای گرفته بشود

یاسائی- بنده از این نقطه نظر بود که عرض کردم بعد از آنکه قابل توجه شد مطابق ماده ۲۰ نظامنامه باید تحت شور برود

رئیس- رای میگیریم بقبایل توجه بودن طرح پیش نهادی آقای یاسائی آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس- قابل توجه شد. راپورت کمیسیون قوانین مالیه راجع بصورت پوست بره قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهادهای مختلفه راجع بلایحه صدور پوست بره که در جلسه پنجم سنبله در موقع شور اول بکمیسیون قوانین مالیه ارجاع شده بود تحت شور بود تحت شور قرارداد شده و نظریه کمیسیون در خروج پوستها موافق با همان راپورت مورخه سنبله ۳۰۳ بود و کمیسیون معتقد است که تبعیض نشده و اجازه صدور کلیه پوستهای موجود داده شود ولی برای درجانات حقوق گمرکی باموافقت نماینده وزارت مالیه تغییری داده شده و ماده ذیل بمجلس شورای ملی تقدیم میشود

ماده واحده- وزارت مالیه مجاز است کلیه پوست های بره را که بموجب قانون متنوع از خروج شده است اعم از آنکه در انبار گمرک باشد یا بمحل دیگر تا اول حوض حقوق ذیل آزاد نماید

از پوستهایی که قیمت آنها از یک تومان کمتر است بگمران

از پوستهایی که قیمت آنها از یک تومان بیشتر است خمس قیمت بعنوان حقوق گمرکی اخذ میشود حد اقل حقوق گمرکی برای

پوستهایی که قیمت آنها از یک تومان تجاوز کند دوزیال خواهد بود

رئیس- آقای دامغانی (اجازه)

دامغانی- بنده اساساً نمی فهمم که مقصود نسخ قانون پوست بره است؟ اگر واقعاً مقصود نسخ قانون پوست بره باشد ممکن است عده موافق باشند زیرا البته یک مصالحی را در نظر گرفته و ممکن است بمصالح و مقتضیات اوقات نگاه کنند موافق باشند شاید از نقطه نظر ازدیاد صادرات و امثال اینها موافقت کنند با نسخ این قانون.

ولی اگر مقصود استثناء است. البته هر قانون در عالم هر قدر هم خوب باشد ممکن است استثناء و تخصیص باو بر بخورد ولی این طریق تخصیص و استثناء نیست طریقه استثناء این است که در تحت یک قانون مرتبی که فرضاً بگویند اگر فلان طور شد مستثنی است.

اما اینکه برای یک قسمت از تجار ضرر دارد البته هر قانونی که وضع می شود اول ضرر برای یک قسمت از مردم خواهد داشت زیرا آن قانون که وضع می شود یک چیز هائی را منع میکند و ممکن است یک عده دارای آن چیزها باشند و بواسطه منع نمودن قانون ضرر متوجه شان گردد.

حالا اگر بخواهند استثناء و تخصیص هم قائل شوند باید صورت قانونی داشته باشد اگر هم بایستی نسخ شود البته نسخ هر قانون ممکن است.

مانسوخ من آنجا و نسیاناً به خیر منما اما این هم که عبارت از نسخ نیست هر چیز جزئی لابد یک علت و یک فلسفه دارد که آن علت و فلسفه را باید فهمید.

مخصوصاً در راپرت اولی کمیسیون مینوسد که این پوستها را بواسطه نبودن وسائل نقلیه نتوانسته اند خارج نمایند اولاً از کجا قضاوت شد؟ کی رسیدگی کرد؟

کی معلوم کرد که خواسته اند پوستها را حمل نمایند ولی بواسطه نبودن وسائل نقلیه موفق بخارج کردن آنها نشده اند کجا این مسئله قضاوت شده؟ آیا بموجب استثنائی که شده هیش حاکم قضاوت کرده اند؟

ثانیاً بر فرض وسائل نقلیه نبود که بتوانند پوستها را خارج نمایند خود قانون منع بره کشی پیش بینی کرده است که در مدت ۵ سال اگر نتوانند از ایران خارج نمایند با دانه گمرک یا اداره مالیه محل برده در آنجا مهر سرب بزنند حالا اگر وسائل نقلیه برای بردن بگمرک نبود اداره مالیه که در هر جا بود ممکن بود در آنجا مهر سرب نموده بخارج نمایند.

پس بنده هیچ فلسفه و دلیلی برای اجازه تخصیص در این مورد بخصوص تصور نمی کنم.

رئیس- آقای کا زرونی (اجازه)

کا زرونی- دلائلی را که حضرت آقای شریعتمدار اظهار فرمودند در رعایت قانون البته خیلی خوب و مقتضی است ولی باید دید که ما قانون را وضع می کنیم برای کم کردن ثروت مملکت و برای ضرر زدن بمردم یا خیر برای ازدیاد ثروت و انتفاع مردم؟

اگر ما یک قانونی وضع کردیم و بعد دیدیم آن قانون بحال مردم مضرت است در اسرع اوقات آن قانون را لغو کنیم.

قوانین فرعی که سهل است قوانین اساسی را در ممالک متدینه هر چند سال یک مرتبه درش تجدید نظر نموده بعضی مواد اصول آن را بمقتضای وقت تغییر میدهند.

مایک قانونی برای منع بره کشی وضع کردیم من حالا در این مسئله وارد نمی شوم که اصولاً این قانون غلط بود یا غلط نبود این مسئله بماند بر جای خودش.

البته قانونی است وضع شده و تا موقعی هم که نسخ نشده باید محترم باشد. کسی هم برخلاف احترام قانون صحبتی نداشته واقداً نمیکرد.

لیکن مجلس شورای ملی اولاً همه وقت می تواند قانونی را که وضع کرده نسخ نماید.

ثانیاً بمقتضای وقت می تواند یک استثنائی قائل بشود و این استثناء قائل شدن هم به هیچ چیز و به هیچ کس و به هیچ کجا بر نمی خورد جز اینکه یک مبنی ثروت مملکت را حفظ میکند.

بنده عرض میکنم یک مقدار پوستهایی موجود است آقا میفرمایند از کجا ثابت شده که این پوستها قبل از و کج قانون منع بره کشی موجود بود.

سؤال میکنم از کجا و به چه شکل بروند این مسئله را ثابت کنند معاکمی که برای اثبات این امر تشکیل داده ایم معرفی بفرمائید.

آقای فرمایند ما قانون وضع کرده ایم و باید قریب صد و پنجاه هزار تومان دویست هزار تومان یا بیشتر یا کمتر پوستهایی که مانده از بین برود و ضرر بمملکت بخورد برای اینکه ما قانون وضع کرده ایم و باید در مقابلش یافشاری کنیم ولو برفتن حیثیات و ولو بضرر مردم. بنده گمان نمی کنم چنین چیزی جائز باشد این پوستهایی که موجود است بنده قول قطعی به آقا میدهم که دیگر بره نشوند اینها پوست هستند.

دولت حالا میخواهد یک حقوقی از آنها بگیرد که آنها را خارج کنند بنده با این هم مخالفم و عقیده ام اینست که دولت باید صادرات را غیر از چیز هائی که محل احتیاج عمومی است آزاد بگذارد و هیچ مالیاتی بر آنها تحمیل نکند تا صادرات ترقی

کند خوب است یک نظری به استاتیسیتیک یعنی آن دفتر واردات و صادرات بکنند و ببینند واردات ما در مقابل صادرات چه قدر است.

ما باید فکری بکنیم که مقدار صادرات مان افزوده شده و واردات مان کم شود.

چون ما همه روزه بطرف فقر و ورشکست میرویم و باید هر چه قدر میتوانیم جلوگیری کنیم آقایان اطلاع دارند که حالا و تفره مملکت بواسطه نبودن یک ثروتی که خارج بکنیم از دست ما رفت فقط یک ثریک داریم که بقدری اسباب زحمت برای زارعین و تجار فراهم آمده که اگر بهمین ترتیب باقی بماند بشما قول میدهم که این ثروت هم از میان خواهد رفت و مردم بدبختانه از این راه هم از زندگی محروم میشوند از طرفی هم پوست بره و کتیرا و یک اجناس جزئی ناقابل دیگری داریم که اگر اینها را هم بوسائل مختلفه جلوگیری کنیم و مالیات بر آنها تحمیل کنیم و در هر صورت بجای این که به صادرات مملکت کمک کنیم که زیادت خارج شود یک کاری کنیم کمتر صادر و بالعکس بیشتر وارد شود این ترتیب بسیار بد است و البته حضرت آقای شریعتمدار هم تجویز نمی فرمایند که این پوستهایی که بنده اطلاع دارم یک قسمت عده اش قبل از وضع قانون موجود بوده و مردم از وضع قانون هم اطلاع نداشته اند خارج نشود بنده عرض میکنم شاید بسیاری از خود ما و کلاً از خیالی از قوانین فرعی اطلاع نداریم در صورتی که ما باید نظارت در اجراء آن قوانین داشته باشیم دیگر از مردم دعات در درست چه توقع میتوان داشت که از قوانین اطلاع داشته باشند که قانون وضع شده و باید کاملاً رعایت شود و همین طور که عرض کردم این مال التجاره موجود است و اگر بیشتر بماند بکلی از بین خواهد رفت یک قسمت عده آن در گمرک بوشهر موجود بوده که آدم زنده در آن جامی بوسد که آنها در شرف ضایع شدن بوده یک مقدار زیادی گریه داده اند و آورده اند به شیراز و مجدداً باید برگردد بوشهر آیا صلاح هست که این مال التجاره ها از بین بروند؟

ما یک قانونی وضع کرده ایم و حالا استثنائی برای آن میخواهیم قائل بشویم و هیچ اشکالی هم ندارد که برای قوانین استثناء قائل شد ممکن است آیات قرآنی را یک وقت استثناء برایش قائل بشوند.

شریعتمدار- چنین چیزی نیست کا زرونی- نه ما قائل شویم یعنی صاحب شرع قائل شود

شریعتمدار- عرض کردم چنین چیزی نیست.

کا زرونی- در هر صورت اگر ما هم

استثنائی قائل شویم هم قانون بقوت و احترام خودش باقی است و هم بهیچکس و بهیچ کجا بر نخواهد خورد

رئیس- آقای نظام التولیه (اجازه)

نظام التولیه- آقای کا زرونی خیلی دلسوزی فرمودند برای پوست بره که از بین خواهد رفت و ضایع خواهد شد خود قانون منع صدور پوست بره کاملاً تکلیف آنرا معین کرده است و مخصوصاً در ماده اول مینویسد که این قبیل پوستها متعلق بدولت است و به نفع دولت باید ضبط شود ماده سوم هم بغیر از صاحبان آنها باقی نمی ماند و قاجاق بودن آنرا ثابت میکند عین قانون را برای آقا میخوانم.

ماده اول- برای جلوگیری از کشتار بره و حفظ منافع عموم آنچه پوست بره ام از تودلی و غیر آن بخارج حمل می شود مأمورین گمرکی مکلفند که در سرحد به نفع دولت ضبط نمایند. تصور میکنم که دیگر جای اشکالی باقی نماند.

ماده سوم- وزارت مالیه مکلف است در هر محلی از روز اعلان این قانون تا پنج ماه بدارندگان پوست بره مهلت دهد که پوستهای موجود خود را بدارد مالیه یا گمرک برده مهر سرب مخصوص نمایند پوستهایی که در مدت مزبور مهر شده باشد از ضبط در سرحد معاف خواهد بود.

اما اینکه یکی از آقایان نمایندگان دفاع نموده که وسائل حمل و نقل فراهم نیست که بگمرک برسانند و باین جهت در این مدت ۵ ماه نرسانده اند فرضاً بدارد گمرک نتوانسته اند ببرند ممکن بود در مالیه محل برده مهر سرب نمایند و این یک راه بیهی نبوده است که نتوانند ببرند.

کجا در مالیه آقایان برده اند و این پوست ها را مهر سرب زده اند که حالا مدعی شده اند؟

البته بنده عقیده دارم پوستهایی را که در مالیه محل مهر سرب زده اند معاف است و آنها ای که مهر سرب ندارند قاجاق است و بفتح دولت باید ضبط شود.

حاج عزالمالک (مغیر)- بنظر بنده اینجا مطالب قدری بهم مخلوط می شود یک موضوع موضوع اصل قانون است و بعضی آقایان هستند که عقیده دارند برای اینکه صادرات دیگر عقیده دارند که بایستی از این صادرات صرف نظر کرد برای اینکه نژاد گوسفند حفظ شود البته این قانون هم از روی همین نظر نوشته شده است و محل اشکال هم نیست و حالا بکنده دارای آن عقیده اولی هستند و یک عده بر عقیده دومی و در اینجا اگر دولت پیشنهاد می کند که قانون مصوبه سام جوزا را نقض کنند البته باید آقایان مخالفین مخالفت خودشان را اظهار

کنند و آقایان موافقین هم در تعقیب آن مذاکراتی بنمایند.

ولی امروز موضوع بحث مناقض قانون نیست و آن قانون بقوت خودش باقی است و مجلس شورای ملی هم هنوز آن را نسخ نکرده.

اساساً بنده خود هم طرفدار این عقیده بودم که بمخالفت رایزرت اظهار شد منتهی در اقلیت واقع شدم و بنده عقیده داشتم که قانون باید مطالعه شود.

اما حالا رایزرت کمیسیون از چه جهت اینطور نوشته شده است البته از نقطه نظر وضعیت فعلی و یک پوستهائی هم در داخله مملکت هست که قانون اجازه نمی دهد آنها را ضبط کنند زیرا آن قانون آنقدر شدید نیست که بگوید اگر در داخله مملکت هم دیدید بگریزید.

در داخله مملکت دست هر کسی هست مال خودش است.

در موقع صدور از گمرک باید دولت آن را بنفع خودش ضبط کند در گمرک هم هنوز کسی نبرده برای اینکه از این قانون خوب بودند وقتی که برده اند تا نزدیک گمرک و دیده اند اینطور با آنها معامله میشود بر گردانده اند و آورده اند بشیر از بار خود بوشهر نگاهداشته اند.

در هر صورت مطابق اطلاعاتی که رئیس گمرک در کمیسیون داده است این پوستها خیلی کم است و یک مقدار مختصری در دست دولت است که ضبط میشود و اینجا باید که اشخاص خیال میکنند که تجارت بمناسبت این که قانون منع میکرده است صدور پوست برده را آنها هم استفاده کرده اند از این قانون و بیک مبالغه کمی این پوست ها را خریدارند و حالا تشبیه میکنند القاص میکنند درخواست میکنند تلگراف میکنند یا هر چه که فرض بفرمایند تقاضا کرده اند که این پوست ها را از مملکت خارج کنند.

عده دیگری مدعی هستند که خیر این ها نتوانسته اند پوست های خودشان را به گمرک برسانند و بایستی بآنها رحم کرد و گذاشت که پوست خودشان را از سرحد خارج کنند.

کمیسیون قوانین مالیه نمی توانست این مسئله را بفهمد و تشخیص بدهد که این اشتباه صحت دارد یا خیر زیرا اشتباه کار خیلی سهل و آسانی است و از هر کسی خواهش کنند مینویسد زیرا در مقابل آن نوشته و امضاء مسئولیتی نداشته و باین لحاظ کمیسیون نمی توانست این را مدبر قرار دهد و از آن طرف هم چون دولت اصرار داشت که این پوست ها از سرحد خارج شود.

کمیسیون دید اگر اجازه کلی بدهد بهتر است برای اینکه تنها آن چند نفری که پوست ها را برای خودشان نگاهداشته اند

از این قانون استفاده نکنند و پوستهایشان را خارج کنند حالا که بنا است خارج شود عمومی باشد بهتر است و این چیزی نیست که بگوئیم قانون نقض میشود خیر قانون نقض نمی شود این یک استثنائی است منتهی برای یک مدت معین و محدودی

زیرا وقتی ما اجازه میدهم پوستها خارج شود فقط برای آن چند نفر نباید باشد و باید سایرین هم بتوانند خارج کنند و باین جهت کمیسیون این طور صلاح دانست که بطور کلی اجازه داده شود که تبعیض نشود و آنوقت پس از آنکه اجازه کلی داده شد که همه پوست های خودشان را خارج کنند همان طور که آقای کازرونی اظهار نمودند در واقع یک مرتبه است منتهی بتوان حق گمرک دولت میگیرد.

نظریه کمیسیون این است و البته هر طور مجلس شورای ملی رأی بدهد قاطع است.

(بعضی گفتند مذاکرات کافی است و جمعی دیگر گفتند کافی نیست) رئیس - راجع به چه چیز؟ شریعتمدار - راجع به راجع به راجع به رئیس - چه قسم توضیحی؟ توضیحی که حق تقدم دارد؟ شریعتمدار - تشخیص باینده نیست رئیس - ده پوست نفر اجازه خواسته اند. رأی میگیریم به کفایت مذاکرات آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند.

(عده قلبیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد.

آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی - مثل معروفی است که احترام امامزاده رامتولی ها نگاه میدارند.

احترام قانون و اجرای قانون و حفظ قانون بامجلس شورای ملی است.

اگر ما متوجه میشویم یک ضرر عمده این ضرر محض حفظ قانون و بقاء و احترام قانون لازم است. این برای یاد ندادن به مردم است که هر وقت یک قانونی وضع میشود یک جمعیتی حرکت نکنند و تقاضای ابطال آن قانون را از مجلس بنمایند.

تمام مقننین دنیا یک قانونی که وضع میکنند مادام که آن قانون نسخ نشده ماده ترخیصی برای آن قائل نیستند. رخصت در قانون اصلاً معنی ندارد.

حالا یک قانونی از مجلس گذشت اعم از این که صحیح بود یا غلط و حالا دولت بواسطه خاطر اشخاص پیشنهاد استثناء این قانون را بمجلس میکند.

آن طوری که بنده احساس کرده ام و در عدلیه بوده ام موارد قانون را کاملاً ملاحظه کرده ام هر قانونی که برای اشخاص وضع شد بدترین

قانون بود.

قانون نباید برای اشخاص وضع شود.

بعضی آقایان می فرمایند ضرر به تجارت وارد می آید.

اینطور نیست از نقطه نظر ترخیص ضرر بمملکت وارد می آید زیرا پس از این هر قانونی که وضع شود البته برسی خورد یک جماعتی و آنوقت جماعت می خواهند تقاضا کنند از مجلس که آن قانون لغو شود فرض بفرمایید قانونی وضع کردند که قائل حتماً بایستی گشته شود و یک دفعه هم صد تا قائل در ایران پیدا شد.

آنوقت می آیند از مجلس تقاضا می کنند که مجلس ترخیص کند آنها را نکشند و تا ۳ سال حبس کنند.

البته این برخلاف اصول پارلمانی است.

بر خلاف حقیقت است اگر معتقدند که این قانون باید نسخ شود و قانون منع پوست برده فلسفه نداشت بنده هم موافقم بنده در آن جلسه عرض کردم که گاهی از اوقات تصور می شود که بعضی از اشخاص بواسطه نرسیدن قانون بسبب آنها خطا نموده اند قیام بر ضد قانون مجلس شورای ملی کردند یا یک ترتیبی راقم شد که آمدند یک پوستهائی خریدند و نتوانستند از سرحد خارج کنند اینجا یک جهات مخفیته برای آنها پیدا میشود که شاید در موقع تقاضا حکم کنند که اینها مستثنی هستند.

امانه بطریق کلی که سه سال طول بکشد و قانون سه سال مستثنی باشد.

ما قانون وضع میکنیم دائمی آن وقت بعد از سه سال یک جماعتی که تهیه پوست کرده اند می آیند از مجلس تقاضا می کنند که صد هزار تومان دیوستان هزار تومان بماند و در واردات ملی و مملکتی ما تقاضا میکنیم که مجلس اجازه بدهد این پوستها را از سرحد خارج کنیم.

این معنا ندارد که استثناء کنیم. یک قانونی که هنوز یک سال از موقع اجرای آن نگذشته است چگونه می بایست مدتی استثناء قرار بدهیم دیگر که مجلس شورای ملی اطمینان پیدا کند که قوانین موضوعه خودش را که برای مملکت وضع کرده است پس فردا بواسطه تقاضای هر فرد فرد از مردم نسخ نمی شود و نقض نخواهد شد.

پس بنا بر این من مخالف با رایزرت کمیسیون هستم و عقیده باین استثناء ندارم.

اگر واقعاً آقایان می خواهند قانون منع پوست برده نقض شود بنده هم با آنها موافق هستم پیشنهاد بفرمایید بنده هم امضا میکنم و تقاضا میکنم از مجلس شورای ملی که آن قانون را بکلی الغاء کند.

مثل اینکه در مسئله نمک همین که مجلس شورای ملی احساس کرد که قانون نمک مفید نیست خود مجلس پیشنهاد کرد که این قانون نسخ شود.

نسخ شد و تا امروز هم منسوخ و منقوض است.

اما حالا بیاییم ترخیص کنیم که اشخاص هر کاری دلشان می خواهد بکنند؟ این معنی قانون نیست و باید اصولاً قانونگذاری محفوظ بماند.

رئیس آقای دستغیب (اجازه)

(حاضر نبودند)

رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه؟)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس - اولاً خاطر معترم آقایان بخوبی مستحضر است که بار سال بنده جزو مخالفین این قانون بودم و تعجب می کردم که چطور ممکن است اموال مردم را بنفع دولت ضبط کنند.

ولی آنوقت اکثریت مجلس تصدیق کرد و بنده هم البته باید گوش بدهم ولی هر وقت یک پیشنهادی برای نقض یا برای عدم اجرای موقت آن بکنند چون با عقیده اولیه بنده مطابق است از این نقطه نظر با این پیشنهاد موافقم.

در مملکت ما باین مراتع زیادی که هست در حقیقت یکی از محصولات ما مایه ای از پوست و روغن و سایر منافع گوسفند است.

اغلب ایلات ما کارشان این است که گوسفند را می پرورانند که از پوست و روغن و پشم و کشک آن استفاده کنند.

شیروانی - اگر بره نکشند بیشتر استفاده می کنند.

شیخ الرئیس - آن اجازه بدهید راجع به راجع کنیم بعد ترشیف بیاورند اینجا هر چه می خواهند بگویند.

اینکه زندگانی نمی شود.

پس بنده یقین دارم اگر آقای شریعتمدار یا رسال تشریف داشتند و مقدمات قانون بره کشی را ملاحظه می فرمودند با عقیده بنده همراه میشدند و بلاواسطه اغلب این بره ها را نمی کشند و غالباً مادر هایشان بواسطه ناخوشی می میرند و آنها را میکشند.

ما که نمی توانیم برای هر یک یک پرستاری یا دایه اجیر کنیم آنها را بیک بره را می کشند نه این که مخصوصاً از نقطه نظر مخالفت با قانون گفته باشند یک مسائلی کاهی پیش می آید مجبور می شوند.

بعضی از آقایان دیگر فرمایشاتی می فرمایند مخصوصاً آقای طهرانی یک مقدمات و یک صغری و کبرائی چندند و بعد از آن مقدمات یک نتیجه گرفته اند مثلاً فرمودند که اگر یک قاتلی باشد ما نمیتوانیم مهلت بدهیم که سه سال آزاد باشد

و حکم خدا را در باره او اجرا نکنیم و این نتیجه فرع آن فرضی است که اول کردند.

بنده هیچ فرض نمیکنم فرض می - کنم یک مقدار پوست هائی قریب دو میلیون سه میلیون یا چهار میلیون هر چه هست باختلاف عقاید در مملکت باشد.

اینها ثروت مملکت حساب می شود و وقتی که اینها به همین ترتیب بماند البته فاسد شده و از بین می رود و فساد چیز نیست که اصلاً نباید در هیچ چیز معتقد شویم لذا عقیده بنده این است که این استهلا را بدهیم و هیچ نقضی هم بر قانون وارد نمی آید این قانونی است که خود موضوع کرده ایم برای یک مصلحتی و حالا یک مصلحت دیگر اقتضا میکند.

که از حالا تا اول حوت استهلا بدهیم نظائر هم دارد اگر خاطر آقایان باشد راجع بقالی جوهری تا کنون چند مرتبه یکسال و دو سال مهلت داده شده حالا راجع پوست برده هم عقیده بنده لازم است مهلت داده شود.

مملکت ما یک مملکتی است که قوانین هر فیه نداشته و در این چند سال هنوز مردم درست انس نگرفته اند و باید متدرجاً مانوس شوند یعنی وقتی چیزی بموجب قانون منع شد البته باید کسی نغرد و کسی نروشد تا اینکه ضرر نکند ولی قوانین را باید مرور ایام بموقع اجرا گذاشت.

چنانچه راجع بقانون البسه وطنی خود آقا در جلسه گذشته تذکره دادند که از اول حمل تا کنون آن طور که باید اجرا شود نشده البته قوانین باید حتماً اجرا شود ولی مرور ایام و حالا هم اگر ما بیاییم این استثناء را قائل شویم و این مهلت را قبول کنیم اصل قانون نقض نشده.

همان اشخاصی که قانون وضع کرده اند همان اشخاص امروز می گویند باید این استثناء هم بشود نمی فهمم برای چه اسم نقض روی آن میکنند؟

این نقض نیست فقط یک رخصت و استمهالی است.

مخصوصاً رایزرت کمیسیون هم بطور قانون خصوصی هم نیست بطور عموم است و کمیسیون هیچ نمی دانست که صاحب پوست کیست و اسم حاملش چیست بلاواسطه جمع کثیری این مسئله را استهلا نکرده اند.

در صورتیکه شهادت صحیح باشد دو تاهم کافیست و باید قبول کرد و البته ما باید نسبت بر مردم عقیده پیدا کنیم البته این اشخاص وجدان دارند و نباید گفت هر چه میگویند یا مینویسند دروغ است بلی ممکن است گاهی هم دروغ بگویند ولی به بطور کلی و البته دو نفر

شاهد عادل کافیست چه رسد به اینکه یانصد نفر از مسلمین آمده و مهر کرده اند ما نمیتوانیم قبول نکنیم و مطلقاً نمیشود یک استشهادی را که یانصد نفر مهر کرده اند رد کرد و قبول نکرد.

ملک التجار - آقا مطلب مفهوم نشد.

(جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافیست)

رئیس - سرای گرفته میشود یککفایت مذاکرات آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند.

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است.

اصلاح پیش نهادی آقای تدین قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که راجع پوست بره طریق ذیل اتخاذ شود:

ماده واحده دولت مکلف است به شکایات راجع بتوقیف پوست های بره در گمرکات رسیدگی نماید اگر موانع و مشکلات قابل قبول برای اجرای قانون منع پوست بره برای صاحبان پوست های موجود بوده بدون مطالبه هیچ گونه حقی اجازه خروج بدهد والا فلا حاجز العمالک مخیر - کمیسیون نمی تواند این پیشنهاد را قبول کند زیرا اگر این ترتیب بود اصلاً محتاج وضع قانون نبود خودشان همان ترتیب را عمل میکردند.

رئیس آقای تدین (اجازه)

تدین - بنده اصولاً معتقد نبودم که لایحه از طرف دولت راجع پوست بره بمجلس بیاید بدلیل اینکه دولت مکلف است قانون مصوبه مجلس شورای ملی را بموقع اجرا گذارد منتهی در موقع اجرای اشخاصی که مشمول قانون میشوند واقعاً یک عذر یا مانع قابل قبولی داشته باشند مثلاً در این قانون پوست بره اگر اشخاصی نتوانسته باشند در مدتی که قانون معین کرده پوست های خودشان را بر طبق قانون بمالیه یا هر جائی که قانون معین کرده ببرند و مهر کنند دولت باید برای آنها تسهیلاتی فراهم کند و اجازه بدهد که پوست بره آنها از مملکت خارج شود بنده عقیده ام این است که دولت باید بشکایت مظالمین و متشکیبان رسیدگی کند اگر نتوانستند باین دلائلی و استادی ثابت کنند که معذور بوده اند از طرف دولت بآنها اجازه داده شود که پوست خود را از مملکت خارج کنند والا نباید بآنها اجازه داده شود.

و بموجب اطلاعاتی که در این چند روز

بنده بدست آورده ام یک قسمت از این - مظالمین حق دارند ولی شاید یک قسمت دیگر ذبیح نباشند علی ای حال بنده نمی خواهم در این جا معاکه کنم ولی با آمدن این لایحه مغالطه زیرا این مسئله در آتیه فتوح باب خواهد شد و همیشه مردم را وادار خواهد کرد که اطاعت از قانون نکنند و این وسیله خواهد شد که بگویند در فلان تاریخ ما رفتیم نظم کردیم و قانون ممتد شد.

حضرت والا شاهزاده شیخ الرئیس مثل زدند بقالی جوهری.

در همان موضوع هم اگر روز اول قانون اجرا میشد و مهلت داده نمیشد و اشخاصی هر روز نمی آمدند استهلا بخوانند تا پارسل قانون بلا اجرا نمی ماند ولی چون هر دو سالی آمدند و شکایت کردند و بآنها مهلت داده شد اینها اجرا نشود و بنده عقیده ام این است اگر آقایان می خواهند اصل پیشنهاد کنند که این قانون پوست بره لغو شود رأی میگیریم بقبول توجه بودن این پیشنهاد آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده قلبیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگری از طرف آقای روحی رسیده قرائت میشود.

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که پوست های موجود اعم از آنچه در اداره گمرک یا محل های دیگر موجود است اجازه داده شود که پس از اندیشه حقوق گمرکی تا اول عترب از مملکت خارج شود.

مخیر - کمیسیون قبول نمیکند.

رئیس - (خطاب بقالی روحی) توضیح بدهید.

روحی - توضیح متضمن پیشنهاد بود حالا اگر آقایان میل دارند رأی میدهند میل هم ندارند رأی ندهند.

رئیس - رأی میگیریم بقبول توجه بودنش. آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(کسی قیام نکرد)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای طهرانی قرائت میشود.

(باین هیچ خوانده شد)

بنده پیشنهاد می نمایم که عبارت باین طریق اصلاح شود:

وزارت مالیه مجاز است کلیه پوست های بره را که در مدت پنج ماه اعمالی خرید شده است اعم از این که در انبار گمرک باشد یا محل دیگر تا اول حوت ۱۳۰۳ برای خروج از ایران در مقابل پرداخت هشر قیمت آن آزاد نماید.

مخیر - گویا تقریباً همین پیشنهاد را آقای طهرانی در شور اول کرده بودند و در کمیسیون هم مذاکره شد ولی متأسفانه

کمیسیون نتوانست قبول کند.

دلبش هم واضح است. بنده باید با آقایان عرض کنم اگر میخواهید دولت اجازه بدهد که در این موضوع رسیدگی کنند تازه همان نظر را که آقایان دارند که نباید استثناء شود و قانون باید اجرا شود همان کار را خودتان کرده اید آقایان میگویند استثناء نکنید بعد آقا این پیشنهاد را میکنند که دولت رسیدگی کند.

خوب واقعاً اگر این یک چیز واضحی بود که محتاج وضع قانون نبود.

مثلاً اگر مال التجار مرامور گمرک برخلاف قانون ضبط کرد من میروم نزد رئیس گمرک و وزیر مالیه باین مقام بالاتر شکایت میکنم و در آنجا ثابت میکنم که برخلاف حق مال مرامی خواهند ضبط کنند آن وقت رسیدگی میکنند و مطابق قانون اداری معلوم میکنند و در صورتی که قاطع نباشد اجازه میدهند.

ولی حالا بعضی از آقایان میخواهند مجلس اجازه بدهد که این پوستها بگرد و بخارج برود اگر دلیل و مدار کی در بین بود که دیگر قانون لزوم نداشت ولی این چیزی نیست که بشود ثابت کرد. این است که این پیش نهادها در اینجا مورد ندارد.

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی - بنده اصولاً اگر چه مخالف هستم لیکن عقیده ام این است که جهات مخفیه در این قانون باید ملاحظه شود.

مثلاً یک اشخاصی در مدت این پنج ماه یک مقدار پوست خریدارند ولی مدتها در ایران نبودند و چون قانون به آنها ابلاغ نشده از این جهت مشمول جهات مخفیه باید بشوند و این پیش نهاد بنده از جهاتی مطابق است با پیشنهاد آقای تدین نه من جمیع الجهات و بنده اصولاً معتقدم که قانون بقوت خودش باید باقی باشد منتهی درباره کسانی که در مدت این پنج ماه حاضر نبوده و بواسطه مشکلاتی نتوانسته اند پوست خود را خارج کنند یک جهات مخفیه منظور شود از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم اگر قابل توجه شد بسیار خوب والا که هیچ.

رئیس - رأی میگیریم. کسانی که این پیش نهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(عده قلبیلی برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد. اصلاح دیگر پیش نهاد آقای متوم الملک قرائت میشود.

(باین ترتیب خوانده شد)

اینجا پیشنهاد میکنم که کلیه پوست های بره که در گمرک و مالیه در تحت نظر دولت است به منفعت دولت مصادره شود و وجه آن را سرم ضد طاعون وضد تب سیه خریداری نموده عوامل زار و مری را بتردد

نموده تا از میان نروده و از این فقیر نشوند و از این عمومی هم تأمین شود

رئیس- گویا مفاد قانون سابق را پیشنهاد کرده ایم.

مغیر- کمیسیون این اصلاح را قبول نمیکند.

مقام الملک- چون نظر بعضی از آقایان این است که این قانون اجرا شود از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم

رئیس- گمان میکنم باید نسبت به قسمت دومش رای گرفت

مغیر- این پیشنهاد با قانون سابق فرق دارد زیرا در قانون نوشته در موقع صدور ولی در مایه موضوع صدور نیست

رئیس- دومتبه قرائت میشود (بشرح سابق خوانده شد)

رئیس- مشکل میدانم باین پیشنهاد بتوان رای گرفت

قسمت اولش عین قانونست، اگر قسمت دوم را پیشنهاد میفرمایند امریست علیحد.

بعضی از نمایندگان- این پیشنهاد اصلاً خارج از موضوعست

رئیس- پیشنهاد آقای اشکر قرائت میشود.

(باین ترتیب خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم فقط پوست بره متعلق باشخاصی که بواسطه موانع در مدت قانونی نتوانسته اند پوست بره را از سر حد خارج نمایند مرخص شود و آنها هم بلا اختلاف يك خمس قیمت دریافت شود و برای اینکار هم دو ماه مدت کافیست

رئیس- کمیسیون چه میفرماید؟

مغیر- توضیح میدهند.

رئیس آقای اشکر (اجازه)

اشکر- پیشنهادی که آقای مقام الملک کرده اند چون قسمت اولش عین قانون بود فرمودید نمی شود رای گرفت ولی بنده میدانم چطور ممکنست پیشنهادی که بر خلاف قانونست رای داد

يك قانون مادام که نسخ نشده قانونیت دارد و باید اجرا شود

حالا اگر آقایان نخواهند این قانون اجرا شود خوبست پیشنهاد کنند اصلاً این قانون نسخ شود ولی بنده اساساً مخالفم که مجلس اجازه استثناء و استمهال بدهد و انعام و اکرام درباره کسانی که با خلاف قانون عمل کرده اند منظور کند و اگر هم این ترتیب را جایز بداند باید فقط باشخاصی که در اوائل امر این کار را کرده اند اجازه خروج بدهد باین ترتیب که از اول برج سنبله هر کس پوست بره خریده است میتواند خارج کند نه اشخاصی که از ابتداء برخلاف قانون

رفتار کرده اند و بنده با این ترتیب مخالفم

دلیل ندارد درباره کسانی که برخلاف قانون رفتار کرده اند يك احسانهای بشود و همین طور دریافت حقوق گمرکیشان هم مختلف باشد

در قانون نوشته از پوست هائی که قیمت آنها از يك تومان کمتر است يك قران و از پوست هائی که از يك تومان بیشتر است خمس قیمت اخذ بشود یعنی اگر يك تومان قیمت داشت باید يك قران بدهد و اگر يك تومان و ده شاهی شد باید دو قران و دو عباسی بدهد و برای يك قران اضافه قیمت باید هفت عباسی علاوه بدهد بلاوه حداقل حقوق گمرکی را برای پوست هائی که قیمت آنها از يك تومان تجاوز کند دوریال قرار داده و این ها تمام مخالف يك دیگر و برخلاف عدالتست

مغیر- اولاً میفرمایم به آقای اشکر عرض كنم که ایشان در عرض اینکه در پیش نهاد خودشان توضیح بدهند پیشنهاد کمیسیون را تنقید کردند و بعد هم فرمودند برخلاف قانون عمل شده و مخصوصاً این مسئله را می تکرار میکنند

بنده صریحاً عرض میکنم این مسأله به هیچ وجه برخلاف قانون نیست

اگر معتقدید بر اینکه اصلاً بره کشته نشود باید يك ماده سخت تری بنویسد که بره انکشتن و هر کس کشت پوستش را ضبط کند و جریه هم برای او معین کنید

وقتی که این قانون وضع شد بنده در وزارت مایه بودم و میدانم نظر مجلس به سخت گیری نبود

قانون را بنویسید و درست ملاحظه کنید که نگاه داشتن پوست در داخله مملکت هیچ خلاف قانون نیست

پوست را میشود کلاه کرد و میشود زیر لباس گذاشت

این قانون مهلت میدهد که تا آخر حوت پوست هائی که در ایران هست خارج شود و وقتی هم صاحبش خواست خارج کند فلان مقدار بدوالت بدهد حالا اگر مجلس شورای ملی به این قانون رای نداده که موافق عقیده شخصی بنده است که عقیده دارم قانون بحال خودش کماکان باقی باشد و اگر هم رای داد نقض قانونی نشده و مثل اینست که قانون تازه وضع شده باشد

اساساً هر وقت مجلس يك چیزی رای بدهد آن خودش قانونست چیز غریبی است اینکه میفرمایند فقط اشخاصی که قبل از انقضاء پنج ماه پوست داشته اند اجازه صدور داشته باشند تشخیص این امر بهیچ وجه ممکن نیست و اسباب سوء استفاده میشود

رئیس- رای میگیریم باین نوبه بودن اصلاح پیشنهادی آقای اشکر آقایان

موافقت قیام فرمایند، (چند نفر قیام نمودند)

رئیس- قابل توبیه نشد

بیش نهاد آقای مشار اعظم قرائت میشود

(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم برای تجدید نظر و تحقیقات کافی تری در این موضوع تأتیاً لایحه بکمیسیون ارجاع و باملاحظه جهاتی که مقرون بمصالح باشد اصلاح شده بجلس تقدیم شود

رئیس (خطاب بآقای مشار اعظم) فرمایند

مشار اعظم- آقایان نمایندگان در این موضوع يك اطلاعات کافی از خارج تحصیل کرده اند

بنده نظر به این اطلاعات خیال میکنم اتخاذ تصمیم قطعی فعلاً در این موضوع دچار تردید شده لهدما نظر به رعایت احترام قانون همانطوری که آقای دامغانی هم تذکر دادند و نظراینکه مقداری پوست بره از طرف بعضی تجار خریداری شده و نباید بدون جهت معطل و فاسد شود بهتر آنست که باز هم در کمیسیون اعضا محترم توجه بیشتری در حل این امر بفرمایند و نظریات قضایی خودشان را اعمال کرده و نظریات دولت را هم در نظر بگیرند و نظری این لایحه را بجلس بیاورند که رعایت مصالح مملکت بهتر منظور شود و بدون اینکه مذاکرات مفصلی در آن باب بشود آقایان نمایندگان رای بدهند و اگر بنا باشد آقایان این قانون را که وضع و انشاء آن از نقطه نظر مصالح مملکتی شده نسخ کنند چیز خوبی نیست

مسأله پوست بره و منع کشتن آن يك امر تازه نیست از دوره قدیم و از زمان استبداد هم این مسأله از طرف حکام و مأمورین دولت در ولایات منع میشده منتهی کنترل آن در داخله مملکت ممکن نبود و با تا کیدات فوق العاده باز بره کشته میشد

قبل از این که در دوره چهارم این لایحه به مجلس بیايد از طرف دولت وقت این مسأله منظور شده و از هر کوفسندی که کشته میشد دوریال بعنوان جریمه گرفته میشد

رئیس- در پیشنهاد خودتان توضیح بدهید

مشار اعظم- بلی چون آن وقت هم کشتن بره منع شده بود بالاخره مجلس شورای ملی هم واجب دید که بره کشته نشود و این قانون را در دوره چهارم گذراندند منتهی موقتاً مجلس اجازه داد تا پوستهائی که از سابق خریده شده بود حمل شود

حالا هم بهتر اینست که امر بکمیسیون ارجاع شود و در آن جا جمیع جهات و نظریات را در نظر بگیرند و اطلاعات تازه

هم ضمناً کسب کنند بعد هر طور که مناسب دیدند تأتیاً این لایحه را بجلس بیاورند

رئیس- رای میگیریم به پیشنهاد آقای مشار اعظم، آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس- تصویب نشد رای میگیریم بماده پیشنهادی دولت (جمعی از وکلا خوبست تنفس داده شود)

سر کشیک زاده بنده با تنفس مغالقم برای اینکه فعلاً این مسئله مطرح است يك قسمت آن که راپرت قوانین مالییه بود رد شد و تقاضا میکنم پیشنهاد دولت قرائت شود و رای گرفته شود

یاسائی- بنده اخطار دارم

رئیس- بفرمایند

یاسائی- بنده گمان میکنم مطابق ماده ۸۸ نظامنامه نسبت باین لایحه باید با ورقه اخذ رای شود

رئیس- برای چه؟

یاسائی- بفرمایند ماده هشتاد و پنج را قرائت کنند

(ماده ۸۵ نظامنامه باین طریق خوانده شد)

ماده هشتاد و پنجم- در موارد ذیل اخذ رای علنی با اوراق حتمی است

اولاً بعد از اینکه دو دهنه بواسطه قیام و قعود نتیجه مشكوك باشد

ثانیاً در تمام لوايح قانونی که تقاضای اجازه مغایر مینماید

ثالثاً- در لوايح قانونی که مالیات یا عوارض برقرار میکند و یا مالیات و عوارضی که سابقاً برقرار بوده است تغییر میده

یاسائی- نظر بنده این راپرت شمول قسمت سوم این ماده است برای اینکه این لایحه است که در معنی يك عوارضی بر این پوستهائی که میخواهند خارج کنند وضع میکند در این صورت باید با ورقه رای گرفته شود

رئیس- بنده نمیدانم بسته باین مجلس است اگر بعنوان جریمه بگیرند آنوقت باجه باید رای گرفت؟

یاسائی- این عنوان جریمه نیست عنوان عوارض و مالیات است

رئیس- شاهد زاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس- بنظر بنده این دو مطلب است یکی مسئله صدور و استعمال است و یکی مسئله حقوق گمرکی است ممکن است اشخاص عقیده داشته باشند که صدور این پوستها باید مجانی باشد ممکن است بعضی ها عقیده داشته باشند يك حدی را بطور عوارض در نظر بگیرند یعنی خمس یا يك چیزی بعنوان عوارض گمرکی برای صدور پوست قرار دهند در هر حال نیست بطور مطلق فرض کرد که این عوارض است یا غیر عوارض و باید مجلس نظر تازه در نظر بگیرد

آقایانیکه ماده واحده را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس- تصویب نشد رای میگیریم بماده پیشنهادی دولت

(جمعی از وکلا خوبست تنفس داده شود)

سر کشیک زاده بنده با تنفس مغالقم برای اینکه فعلاً این مسئله مطرح است يك قسمت آن که راپرت قوانین مالییه بود رد شد و تقاضا میکنم پیشنهاد دولت قرائت شود و رای گرفته شود

یاسائی- بنده اخطار دارم

رئیس- بفرمایند

یاسائی- بنده گمان میکنم مطابق ماده ۸۸ نظامنامه نسبت باین لایحه باید با ورقه اخذ رای شود

رئیس- برای چه؟

یاسائی- بفرمایند ماده هشتاد و پنج را قرائت کنند

(ماده ۸۵ نظامنامه باین طریق خوانده شد)

ماده هشتاد و پنجم- در موارد ذیل اخذ رای علنی با اوراق حتمی است

اولاً بعد از اینکه دو دهنه بواسطه قیام و قعود نتیجه مشكوك باشد

ثانیاً در تمام لوايح قانونی که تقاضای اجازه مغایر مینماید

ثالثاً- در لوايح قانونی که مالیات یا عوارض برقرار میکند و یا مالیات و عوارضی که سابقاً برقرار بوده است تغییر میده

یاسائی- نظر بنده این راپرت شمول قسمت سوم این ماده است برای اینکه این لایحه است که در معنی يك عوارضی بر این پوستهائی که میخواهند خارج کنند وضع میکند در این صورت باید با ورقه رای گرفته شود

رئیس- بنده نمیدانم بسته باین مجلس است اگر بعنوان جریمه بگیرند آنوقت باجه باید رای گرفت؟

یاسائی- این عنوان جریمه نیست عنوان عوارض و مالیات است

رئیس- شاهد زاده شیخ الرئیس (اجازه)

محمد هاشم میرزا شیخ الرئیس- بنظر بنده این دو مطلب است یکی مسئله صدور و استعمال است و یکی مسئله حقوق گمرکی است ممکن است اشخاص عقیده داشته باشند که صدور این پوستها باید مجانی باشد ممکن است بعضی ها عقیده داشته باشند يك حدی را بطور عوارض در نظر بگیرند یعنی خمس یا يك چیزی بعنوان عوارض گمرکی برای صدور پوست قرار دهند در هر حال نیست بطور مطلق فرض کرد که این عوارض است یا غیر عوارض و باید مجلس نظر تازه در نظر بگیرد

رئیس- پیشنهادی است از طرف بعضی آقایان قرائت میشود

(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در پیشنهاد دولت با ورقه رای گرفته شود

السلطنه

احتشام الملک ماده قائم مقام- سهام السلطنه- رئیس التجار

رئیس- این مطابق بانظامنامه است

آقای داور

(اجازه)

داور بنده هم همین را میخواستم عرض كنم

رئیس- آقای مشار اعظم راجع بچه مطلب است

مشار اعظم- در همان مطلبی که آقایان مذاکره کردند بنده هم میخواستم عرض كنم که در لایحه دولت باید با ورقه رای گرفته شود

رئیس- لایحه قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده- وزارت مایه مجاز است کتبه پوستهای بره را که بموجب قانون ممنوع از خروج شده است عم از آنکه در انبار گمرک باشد یا محل دیگر تا اول حوت ۱۳۰۳ برای خروج از ایران در مقابل پرداخت حقوق ذیل آزاد از پوست هائی که قیمت آنها از يك تومان کمتر است يك قران از پوستهائی که قیمت آنها از يك تومان بیشتر است خمس قیمت بعنوان حقوق گمرکی اخذ میشود

حد اقل حقوق گمرکی برای پوستهائی که قیمت آنها از يك تومان تجاوز کنند دو ریال خواهد بود

رئیس- رای گرفته میشود با ورقه

آقایانیکه تصویب میکنند ورقه سفید والا ورقه سفید و ورقه آبی (جمعی از نمایندگان معجب است)

در این موقع آقایان نمایندگان برای تنفس از مجلس خارج و پس از سه ربع ساعت مجدداً جلسه تشکیل شد

رئیس- باफल در دستور چیزی نیست آقای آقا میرزا شهاب پیشنهاد کرده اند

آقا سید یعقوب- اجازه بفرمایند

رئیس- بفرمایند

آقا سید یعقوب- يك چیزی در دستور بود آن روز که دستور رامین میفرمودند در آخر راپرت کمیسیون قوانین مالییه راجع بمحاسبه دیون دولتی بابت مالیاتها راجعه دستور معین فرمودید

رئیس- هنوز از کمیسیون بودجه خبرش نرسیده است، پیشنهاد آقای آقا میرزا شهاب قرائت میشود

(اینطور قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم طرح قانونی آقای سردار معظم و جمعی از نمایندگان بعنوان ماده واحده راجع بنیت امضاء کمیسیونها جزو دستور شود

رئیس- مخالفی ندارد؟

(بضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نمایان لایحه از دستور خارج شود شیخ العرافین زاده رئیس- آقای شیخ العرافین زاده (اجازه)

شیخ العرافین زاده- از مذاکراتیکه نسبت بر راپرت کمیسیون شد این طور احساس میکنم که يك عده از آقایان باین لایحه اساساً مخالفند و در جلسه سابق هم از این مذاکرات زیاد شده که نتیجه کلی آنها خبر کمیسیون قوانین مالییه بود و آن خبررد شد این است که بنده عقیده دارم برای اینکه در اطراف این موضوع باز يك مذاکراتی بشود برای اینکه یا بالاخره موافق مخالف را باخودش هم راه کند یا مخالف موافق را با نظریه خود هم عقیده کند این لایحه فعلاً از دستور خارج شود این است نظریه بنده

رئیس- رای میگیریم به پیشنهاد آقای شیخ العرافین زاده آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس- تصویب نشد رای گرفته میشود

بنده واحده پیشنهادی دولت به موجب پیشنهاد آقایانی که تصویب میکنند ورقه سفید والا ورقه سفید خواهند داد

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده نتیجه اینطور حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ورقه آبی علامت رد

رئیس- عده حضار صد و هفت با کثريت پنجاه پنج رای تصویب شد پیشنهاد شده است تنفیص داده شود

(جمعی از نمایندگان معجب است)

در این موقع آقایان نمایندگان برای تنفس از مجلس خارج و پس از سه ربع ساعت مجدداً جلسه تشکیل شد

رئیس- باफल در دستور چیزی نیست آقای آقا میرزا شهاب پیشنهاد کرده اند

آقا سید یعقوب- اجازه بفرمایند

رئیس- بفرمایند

آقا سید یعقوب- يك چیزی در دستور بود آن روز که دستور رامین میفرمودند در آخر راپرت کمیسیون قوانین مالییه راجع بمحاسبه دیون دولتی بابت مالیاتها راجعه دستور معین فرمودید

رئیس- هنوز از کمیسیون بودجه خبرش نرسیده است، پیشنهاد آقای آقا میرزا شهاب قرائت میشود

(اینطور قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم طرح قانونی آقای سردار معظم و جمعی از نمایندگان بعنوان ماده واحده راجع بنیت امضاء کمیسیونها جزو دستور شود

رئیس- مخالفی ندارد؟

حاج میرزا عبدالوهاب- آن لایحه که در جلسه قبل آقای وکیل الملك تقاضا کردند جزو دستور شود و فرموده بودید جزء دستور خواهد شد خواستم ببینم چه شد

رئیس- عرض کردم که راپورت از کمیسیون قوانین مالییه رسیده است ولی هنوز از کمیسیون بودجه راپورت داده نشده است

(راپرت کمیسیون مبتكرات راجع بپیشنهاد آقای سردار معظم و جمعی از نمایندگان بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون مبتكرات پیشنهاد الحاقیه ماده الحاقیه بنظامنامه داخلی پیشنهادی آقای سردار معظم و جمعی از آقایان نمایندگان را قابل توجه دانسته و پیشنهاد بکمیسیون مخصوص تجدید نظر در نظامنامه داخلی مراجعه شود

(اصل پیشنهاد نیز باین مضمون قرائت شد)

نظر باینکه اغلب کمیسیونها بواسطه عدم حضور اعضاء منعقد نشده و امور مرجوعه بلا تکلیف میماند و جریمه که برای عدم حضور متعلق میگردد کافی برای حاضر کردن اعضاء در کمیسیونها نیست لهدا پیشنهاد ذیل تقدیم میشود که بعنوان ماده الحاقیه به نظامنامه داخلی اضافه شود

ماده- هر يك از اعضاء کمیسیونها که در سه جلسه متوالی و یا در شش جلسه متتابع در يك ماه در کمیسیون حاضر نشود از عضویت کمیسیون مستعفی خواهد بود غیبت با عذر موجه که بتصدیق کمیسیون رسیده باشد از این قاعده مستثنی است

رئیس- آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب- بنده خواستم از آقایان پیشنهاد کنندگان و از کمیسیون مبتكرات توضیحاتی بخواهم

این جا مینویسد مستعفی است آیا تأتیاً حق انتخاب شدن دارد؟ اگر حق انتخاب داشته باشد بهمان قوت و نفوذی که در اول داشته است بعد هم باز اسباب فراهم می آورد و انتخاب میشود و این مجازاتی نیست و برای او این بود که خواستم ببینم این را که مینویسد یعنی چه؟ یعنی حق انتخاب از ش ساقط میشود؟ مثلاً عرض بفرمایند بنده در کمیسیون فوائد عامه بودم سه جلسه متوالی نمایانم از آنجا مستعفی هستم و باید بجای من تجدید انتخاب شود آیا تأتیاً حق انتخاب شدن را دارم یا ندارم؟ اگر دوباره حق انتخاب داشته باشم و حق من بر میگردد به همان زحمتی که اول اسباب فراهم آوردم زحمت کشیدم سرودست شکستم تا خود را داخل کمیسیون کردم و مرا انتخاب کردند و من به این کار را خواهم کرد و اگر حق انتخاب ندارم که نیست و مطابق کدام

نظامنامه میتوان حق انتخاب در يك كميسیون را از يك وكيل ساقط كرد؟ پس اين مجازاتی از برای او نیست بنده عقیده ام اینست مجازات را همان طور كه نظامنامه داخلی برای حاضر نشدن در جلسه مقرر کرده قرار دهند منتفی شدیدی و الا مستغنی بودن هیچ قایده و نتیجه ندارد

ضیاءالواعظین - منبر - بنده توجه آقا سید یعقوب را باین نکته جلب میکنم كه كميسیون مبتكرات وظیفه ندارد در موضوع وارد شود ومطالبه بكند كه این موضوع در نظامنامه بجه صورت در خواهد آمد

كميسیون مبتكرات اساساً ملاحظه میکند در این مطلبی كه طرح شده است وبعد از مطالعه وامعان نظر قابل توجه بودنش را رای میدهد یا نمیدهد اگر رای قابل توجه بودنش داد راپورتی تقدیم مجلس میکند یا در ضمن پیشنهاد هم میکند كه بكمیسیون خاصش برود و یا این كه بنظر مجلس واگذار نمینماید.

امادراین موضوع خصوص كميسیون مبتكرات را ركردم تا آنكه كميسیون موضوعت قابل قبول بعلايه كميسیونهای كه از مجلس انتخاب میشود برای كاریها كه به آنها رجوع میشود باید وظایف خود را در حدود تكالیفی كه بآنها رجوع میشود انجام دهند و وقتی كه اعضاء غیبت كنند لوايح و طرح های قانونی و چیزهایی كه از طرف دولت تقدیم شده است و پیشنهاد هایی كه از طرف نمایندگان داده شد بی تكلیف ماند و این صورت برای احتیاجات و مصالح مملكت خیلی مضر است این بود كه كميسیون مبتكرات این طرح را قابل قبول دانست و پیشنهاد میکند كه بكمیسیون مخصوصی كه برای تجدیدنظر در نظامنامه داخلی معین شده مراجعه شود تا در آن كميسیون مطالعه بكنند كه بجه صورت این ماده در بیاید.

رئیس آقای اخگر (اجازه)

اخگر اساساً این موضوع بر خاطر عموم آقایان نمایندگان دستور و پوشیده نیست كه عدم حضور نمایندگان در كميسیونهایی كه عضویت دارند موجب تعطیل و توقف كار كميسیونها خواهد شد و نتیجه حدوث وقفه و تعطیل در كميسیونها اینست كه كارهای مجلس نيكگذرد یعنی مطالبی حاضر نمیشود برای مجلس كه جلسه علنی هم بتواند بكارهای خودش رسیدگی بكنند اینكه آقای آقا سید یعقوب فرمودند پس از اينكه مستغنی شد آیا باز هم می تواند انتخاب بشود يا خير؟ البته يك عضوی كه از يك كميسیون مستغنی شد مجدداً هم میتواند انتخاب شود و اينكه فرمودند باز زحمت ميكشد كه مجدداً انتخاب شود خود این مستغنی شدن اجباری كافیست برای تنبيه آن

عضو كه دیگر غایب نشود بجهت اینكه میدانم اگر سه دفعه غایب شد با چهار زحمت و گرفتاری برای تجدید انتخابش میشود و بعلاوه وقتی كه عضو دید اگر ۳ جلسه متوالی یا شش جلسه متناوب غیبت كرد مستغنی خواهد شد البته نمیتواند این توهین را بر خودش ببرد و البته همی خواهد كرد كه در كميسیون حضور پیدا كند و نتیجه این خواهد بود كه كميسیون ها همیشه تشكيل میشود و كار های مجلس سریعتر میگردد.

رئیس جناب عالی كه موافق بودید!

اخگر - بلی بعد از آقای آقا سید یعقوب عرض كردم كه مخالف بودم.

رئیس - آقای ضیاءالواعظین پیش از شما جواب آقای آقا سید یعقوب را دادند. اخگر - ملتفت نشدم.

رئیس - آقای ضیاءالسلطنه (اجازه)

عمادالسلطنه بنده موافقم.

رئیس - آقای كازرونی چه طور؟

كازرونی - معالافم. آقای ضیاءالواعظین فرمودند این مطلب قابل قبول بود از این جهت قابل توجه شد بنده عرض میکنم این قابل قبول نیست بدو دلیل.

يكي اينكه اظهار میکنند اگر غیبتش بيايك عذر موجه باشد مستغنی است بنده عرض میکنم این كلمه موجه (یعنی میم و او و جیم و...) نهایی كافی نیست. چهارم تشخیص میشود داد؟ میخواهم ببینم كه اعضاء كميسیون چهارم تشخیص میدهند كه عذر این كسی كه كتیبا یا شفاهاً میرداده يك روز در صورتی كه اعضاء حاضرند و ما هیچ كار نمیتوانیم صورت بدهیم بنابر این اگر مجلس بقدرت آن رای بدهد ما میتوانیم يك استفاده بكنیم و كميسیونها را بكار بیاوریم ولی اگر بنا باشد و شور بشود هیچ قایده ندارد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب مخالفید؟

آقا سید یعقوب - بلی چون بنده اساساً با خود پیشنهاد مخالف بودم و آنرا غیر عملی میدانم با رای دادن به فوریتش هم مخالفم بواسطه اینکه صبح تا حالا دريك قانون با اینکه حقیقه قانون منع صدور پوست بره کمتر حرف دارد گرفتار شدیم و اینهمه داد زدیم این ماده لااقل باید برود بكمیسیون در كميسیون نگاه بكنند آخر حقوق و كیلرا ما بطور میتوانیم معلوم كنیم و كیل حق دارد در اطراف مجازات خودش نظر بكنند و این مسئله با مطالعه باید ببینیم نه اینکه ما اینجاری بندهیم و حق و كیلرا ازین ببریم.

رئیس - اینها كه نگفتند بكمیسیون نرود مقصودشان از فوریت اینست كه يك شور بشود.

كازرونی - بنده مخالفم.

جمعی از نمایندگان - مذاكرات كافی

است.

رئیس - كافی است؟

(گفتند بلی)

رئیس - رای گرفته می شود به فوریت یعنی يك شور.

آقایان كه تصویب میفرمایند يك شور بشود قیام نمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد راپورتهای كميسیون قرائت میشود.

(راپورت راجع به مرخصی آقای احتشامالحكاما بترتیب ذیل خوانده شد)

آقای احتشامالحكاما نماینده محترم بواسطه ابتلای به امر مهمی يك هفته استجازه مرخصی کرده بودند كميسیون پس از مشاوره تصویب مینماید كه نماینده محترم غایب با اجازه ثبت شوند. تاریخ اجازه هشتم سنبله است.

رئیس - آقایان كه مفاد اینراپورت را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

(راپورت مرخصی آقای مدرس اینطور قرائت شد)

آقای مدرس نماینده محترم بواسطه كسالت مزاج يكماه تا آخر صفر استجازه مرخصی برای استلاج فرموده بودند كميسیون پس از مشاوره تصویب مینماید كه در مدت مزبور نماینده محترم غایب با اجازه ثبت شوند.

رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - بنظر بنده چون آقای مدرس آدمی جدی هستند و میتوانند هر وقت كسالت نداشته باشند در جلسه حاضر شوند بنظر بنده باید اجازه طوری باشد كه هر روز كه آمدند حاضر محسوب شوند بنده عرض میکنم بهتر است كه هر روز آمدند با اجازه ثبت نشود و هر روز نیامدند غایب با اجازه ثبت بشوند.

رئیس - اجازه مرخصی بمنزله منع از حضور نیست البته هر وقت خواستند می آیند آقا باینكه مرخصی يكماه آقای مدرس را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیش نهادی است بامضای پنجاه نفر از آقایان و كلاه قرائت میشود بعد مراجعه میشود بكمیسیون.

(شرح ذیل قرائت شد)

نظر باینكه قانون منع صدور پوست بره مانع از گشتار بره نیست بلكه فقط از صادرات مملكت جلوگیری مینماید و موافق اطلاعات حاصله از اشخاص مطلع نسخ

قانون مصوبه جوزا ۱۳۰۱ راجع به منع صدور پوست بره مضر به حال ازدیاد نژاد كوسند نیست این جانبان طرح قانونی ذیل را راجع به القای قانون مذکور به مجلس شورای ملی پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا داریم.

ماده واحده - مجلس شورای ملی قانون مورخه ۳۰ جوزای ۱۳۰۱ راجع به منع صدور پوست بره الغاء مینماید.

رئیس - ارجاع می شود بكمیسیون مبتكرات.

معتدالسلطنه - امضا عاراضه خوانید.

يكنفر از نمایندگان - چاپ میشود محتاج بخواندن نیست.

رئیس - طرح دیگر است از طرف آقای سر كشیك زاده.

(شرح آتی قرائت شد)

وجود القاب در ایران باترقيات سریع دموكراسی دنیا بنظر عجیب و سرائت این روح (داشتن لقب) اریستو كروسی در طبقات پایین مضحك و ایجاد فساد اخلاق رانموده است.

همیشه مشاهده می شود يك فردی كه نان ندارد دارای لقب بالا بلند است كه غالباً اسباب بدبختی و كلفت او شده كثر القاب موجب گردیده است كه القاب جعلی برای خود اختیار نمایند.

نظر به اینکه القاب عبارت از يك امتیازات و تشخصات فردی بوده است كه در بارهای استبداد بدون فلسفه و منطق به اشخاص میداده اند و این مسئله برخلاف فكر مساواه است بنده مواد ذیل را بعنوان طرح قانونی تقدیم مقام محترم نموده و یقین دارم بوسيله قبول این طرح بهترین آثاری از دوره پنجم بیادگار خواهیم گذارد.

۱ - از این تاریخ به بعد اعطای القاب رسمی بكمی متروك خواهد گردید.

۲ - کسانیكه علاقه بلقب داشته باشند مجبورند از تاریخ تصویب این قانون سالیانه مالیاتی از بابت لقب خود بپردازند.

۳ - دولت بر طبق نظامنامه مخصوص به کسانی كه در مقابل خدمت به مملكت دارای القایی بوده اند مدالهایی اعطا خواهد نمود.

۴ - وزارت مالیه مكلف است نظامنامه مالیاتی از باب القاب تدوین و بموقع اجرا گذارد.

۵ - هر فردی از افراد كه ثابت شود شود برای خود لقبی جعل نموده یا در آتیه به يك چنین عملی مبادرت ورزد از سعاد ناشی مایه تشبیس محكمه محاصره و او محكوم خواهد شد.

خواهد كودبسر كشیك زاده.

رئیس - ارسال میشود بكمیسیون مبتكرات پیشنهاد دیگر.

(پیشنهاد آقای دولت آبادی بترتیب ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی شیدالله ارگانه

نظر باهمیت موضوع بحران اقتصادی مملكت و تفاوت فاحش صادرات و واردات مملكتی و كشكشیدی كه در امر تجارت و دادوستد عمومی روی داده و احتیاج مفرطی كه در توجه بحال زراعت و فلاحت احساس میشود در تعقیب مذاكرات روز يكشنبه ۱۰ سنبله پیشنهاد می نمایم يك كميسیون شش نفری از شش انتخاب گردد بنام كميسیون اقتصادیات كه در راه حل مشكلات مسائل اقتصادی دقت نموده نظریات دیگران هم بآن كميسیون ارجاع شود بلكه طرح های سودمند به مجلس بیاید و تذكرات مفید بدولت داده شود و تا آنجا كه ممكن است از بحران اقتصادی جلوگیری گردد.

رئیس - شاهزاده معدولی میرزا (اجازه)

معدولی میرزا راجع به پیشنهاد عرضی ندارم مطلب دیگری است.

رئیس - آقای دولت آبادی (اجازه)

دولت آبادی - بدیهی است كه مثلا اقتصادیات راجع بدولت است و دولت باید طرحها و لایحه ها را در این باب تهیه كند و بمجلس بیاورد ولی این عرض من و خواستن كميسیون خاص برای اقتصادیات با آن كار دولت متناك ندارد چون حال بحران اقتصادی مملكت بعدی رسیده كه مجلس نییاست در این باب بكمی ساكت نشسته منتظر بماند كه لوايح قانونی دولت برسد و مقصود بندهم از این پیشنهاد این نیست كه كميسیون در كارهای اساسی اقتصادی داخل شود.

ولی می تواند این كميسیون كارهایی بكد و نواقصی را كه از پیش برده است رفع بكد مسائل را از قبیل منع ورود دستكرات یا منع ورود اشیاء جعلی وسائل ازدیاد صادرات كميسیون میتواند خدمت کرده زمینه های حاضر كند از برای طرحهای قانونی كه از طرف نمایندگان داده شود و اگر تصور شود كه این كميسیون فائده مهمی ندارد ضرری هم نخواهد داشت.

اگر نمایندگان تصویب بفرمایند كه این كميسیون تشكيل شود و از جانب نمایندگان و تجار و اشخاص خارج شود و يك زمینه های مساعدی در نظر داشته

باشند بكمیسیون پیش نهاد شود و از آنجا به مجلس بیاید شاید چاره پیدا كنند و بنده هیچ ضرری برای این كميسیون نمی بینم.

رئیس - مراجعه میشود بشعب.

(گفته شد صحیح است) خوب نمی دانم چه چیز را جزو دستور جلسه آتی بگذاریم چون چیزی كه قابل باشد نداریم.

سالار لشكر - قرار داد پستی و تلگرافی

آقا سید یعقوب - اجازه میفرماید؟

قانون علامات صنعتی و تجارتی راپورتش تمام شده است

رئیس هنوز بمجلس راپورت نداده اند. آقای طهرانی (اجازه)

آقا شیخ معدولی طهرانی - يكي از چیزهایی كه میشود در دستور گذارد آن سه مطلبی بود كه پیشنهاد شد يكي راجع بتشكیلات بلديه قانونی و يكي رسیدگی بحساب بلديه و يك ماده دیگر هم این كه اگر نواقصی دارد تشكيل شود در مجلس مطرح شد و قابل توجه هم شد چون يك جلسه قابل توجه شد استعفا میکنم كه جلسه دیگر جزو دستور شود.

رئیس چیزهایی كه برای دستور است این است كه عرض میکنم پیشنهاد چند نفر از نمایندگان راجع بضویت نماینده در دو كميسیون معمولی و دو كميسیون فوق العاده خبری ست كه از كميسیون مبتكرات رسیده يك راپورت دیگر نسبت به پیشنهاد آقای داور است راجع بوظائف قانون اداره صنایع مستظرفه برای این دوره كه اگر میل دارید روز يكشنبه جلسه تشكيل شود. آقای رهنما (اجازه)

رهنما - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای رئیس التجار (اجازه)

رئیس التجار - بنده میخواستم عرض كنم لایحه راجع بتعمیر مقبره فردوسی گویا از كميسیون مبتكرات برگشته جزو دستور شود.

رئیس هنوز نرسیده. آقای داور (اجازه)

داور - عرض بنده راجع بهمان پیش از طرف دولت به مجلس تقدیم شد راجع به احصایه و نظریه اینكه خبری اهمیت دارد بنده خواستم تذكر بدهم و سؤال كنم كه چرا زودتر راپورتش به مجلس نیاید.

رئیس - پس جلسه آتی روز يكشنبه دستور هم همان راپورت كميسیون نقلیه و احتیاج نامه. آقای عمادالسلطنه (اجازه)

است كه آقای حائری زاده هم تذكری دادند بنیدانم مجلس قانع میشود بتذكر ایشان یا خير؟

دیگری تجدید نظر در قانون استخدام است كه این قسمت را هم هر چه زود تر باید مجلس تكلیفش را معلوم كند.

دیگر قرار داد پستی و تلگرافی است كه از كميسیون خارجه تا بحال راپورت اینكه كميسیون خارجه تا بحال راپورت نداده است چیست؟ بنده از مقام محترم ریاست تقاضا میکنم در صورتیكه كميسیون خارجه متعقد بشود و تا جلسه آینده تمام کرده باشند جزء دستور بگذارند.

رئیس - لوايح در كميسیون زیاد است ولی راپورت مأسفانه كم است.

شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - آقای وكيل الملك در جلسه قبل تقاضا كردند راپورت كميسیون قوانین مالیه را جمع بحسب كردن مالیاتهای معوقه در مقابل بدهیهای دولت...

رئیس عرض كردم راپورت از كميسیون قوانین مالیه رسیده ولی از كميسیون بودجه هنوز راپورت نرسیده باین ترتیب كه آقایان ملاحظه میفرمایند گمان نمی كنم برای این دوره كه ده دقیقه كار دارد خوب باشد يك جلسه تشكيل شود.

آقای حاج عز الملك (اجازه)

حاج عز الملك - لایحه پیشنهادی دولت راجع بحالیات واسطه نقلیه بلديه كه به كميسیون قوانین مالیه آمده بود از كميسیون گذشته است راپورتش هم ب مقام ریاست داده شده لابد بطبع هم فرستاده اند گمان میکنم تا روز جلسه آینده بین آقایان نمایندگان توزیع میشود موضوع مهمی است تقاضا میکنم جزو دستور شود.

رئیس - گمان نمی كنم تا روز پنجشنبه برسد.

حاج عز الملك - برای يكشنبه.

رئیس - شاهزاده محمد ولسی میرزا (اجازه)

محمدولی میرزا - چندی قبل راپورتی از طرف دولت به مجلس تقدیم شد راجع به احصایه و نظریه اینكه خبری اهمیت دارد بنده خواستم تذكر بدهم و سؤال كنم كه چرا زودتر راپورتش به مجلس نیاید.

رئیس - پس جلسه آتی روز يكشنبه دستور هم همان راپورت كميسیون نقلیه و احتیاج نامه. آقای عمادالسلطنه (اجازه)

عماد السلطنه - دو فقره راپرت از کمیسیون بودجه بود که الان نوشتم و تقدیم کردم یکی راجع به مستمری بعضی از اتباع خارجه و یکی هم راجع به بعضی مستمریات چند قلم است که وزارت مالیه کسب تکلیف کرده اگر برای فردا از طبع خارج شد ممکن است جزء دستور جلسه آتی شود.

رئیس - اگر حاضر شد جزء دستور میشود. آقای دامغانی . (اجازه)

شریعتمدار دامغانی - چون بموجب قانون اساسی موضوع قسم مربوط به این نیست که اعتبار نامه ها تصویب شده باشد و عده از آقایان نمایندگان که تازه تشریف آورده اند اهم از اینکه اعتبار نامه ایشان تصویب شده باشد یا نشده چون هنوز قسم نگورده اند بنده پیش نهاد میکنم موضوع قسم آقایان نمایندگان جزو دستور شود.

رئیس - البته تصدیق میفرمائید موضوع قسم يك موضوعی است که نمیشود ده ده دقیقه صرف این کار کرد باید دید عده فی است. آن وقت شروع کرد.

آقای رهنما.

(اجازه)

رهنما. راجع بقرار داد تلگرافی همان طوری که آقای ضیاء الواعظین فرمودند راپورتش حاضر شده ولی چون در بعضی از مواد آن دولت با مقامات مربوط مشغول مذاکره است که تبادل نظر بشود کمیسیون منتظر است که از طرف دولت خبر مجدد برسد.

رئیس - آقای حاج عز الممالك

(اجازه)

حاج عز الممالك عرضی ندارم . رئیس آقای نصرت الدوله .

(اجازه)

نصرت الدوله - دو مرتبه است که آقای ضیاء الواعظین اشاره میکنند بقرار داد پستی و تلگرافی و لازم است که بنده از طرف کمیسیون خارجه توضیحی عرض کنم.

راپرت قرارداد پستی و تلگرافی از کمیسیون پست و تلگراف حاضر شده بود ولی در کمیسیون خارجه اشکالاتی در آن پیدا شد که با موافقت وزیر خارجه سابق آقای ذکاء الملك در کابینه سابق مشغول مذاکرات بودند برای رفع و حل آن اشکالات هنوز از طرف دولت مراجعه جدیدی به کمیسیون نشده امروز هم که روز جلسه کمیسیون خارجه است.

مخصوصاً از طرف ریاست کمیسیون به وزارت خارجه اطلاع داده شده است که تشریف بیاورند در کمیسیون و البته هر وقت که رفع اشکالات موجوده

شد فوراً راپورت آن تقدیم میشود. رئیس - آقای کازرونی . (اجازه)

کازرونی - در خصوص وجوه غیر قانونی که بعنوان نوافل گرفته میشود در دو ماه قبل.

رئیس - راجع بدستور میفرمائید .

کازرونی - میخواستم عرض کنم خبرش چطور شد . مخبر خبر داده یا خیر ؟

رئیس راجع بچه ؟

کازرونی - راجع به وجوهی که به عنوان نوافل از مردم گرفته میشود . رئیس - راجع به کمیسیون مطلب است ؟

کازرونی - میخواستم سؤال کنم چه باید کرد که کمیسیون منعقد بشود و این مسئله چه شد .

رئیس - سه نفر از اعضای کمیسیون استعفا کرده اند بناشده است شعبات تشکیل شود سه نفر دیگر را معین کنند دیگر اظهاری نیست .

( گفتند خیر )

(مجلس یازده دقیقه بعد از ظهر

ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملك

منشی - م شهاب منشی -

معظم السلطان

جلسه ۵۷

صورت مشروح

مجلس یوم یکشنبه بیست

ودوم برج سنبله

۱۳۰۳ مطابق

چهاردهم شهر صفر

المظفر سنه ۱۳۴۳

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر

بریاست آقای سهام السلطان

نایب رئیس تشکیل گردید)

( صورت مجلس یوم

۳ شنبه ۱۷ سنبله را آقای

آقا میرزا شهاب الدین

فرائت نمودند )

نایب رئیس - آقای یاسائی راجع بصورت

مجلس است

یاسائی - خبر قبل از دستور عرض

داشتم .

نایب رئیس - آقای حاج میرزا

عبدالوهاب

(اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - چون سابقه

نداشت که اسامی موافقین و مخالفین در

مجلس خوانده شود . نمی دانم علتش

چه بوده که این مرتبه در صورت

مجلس نوشته و خوانده شد ؟ میخواستم اینرا

سؤال کنم .

نایب رئیس - بموجب نظامنامه در